НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

# ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

| | |
|---|---|
| Заклад вищої освіти | **Державний податковий університет** |
| Освітня програма | **54006 Менеджмент митної справи** |
| Рівень вищої освіти | **Бакалавр** |
| Спеціальність | **073 Менеджмент** |

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

*Використані скорочення:*

**ID** - ідентифікатор

**ВСП** - відокремлений структурний підрозділ

**ЄДЕБО** - Єдина державна електронна база з питань освіти

**ЄКТС** - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

**ЗВО** - заклад вищої освіти

**ОП** - освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про освітню програму

| | |
|---|---|
| Назва ЗВО | **Державний податковий університет** |
| Назва ВСП ЗВО | *не застосовується* |
| ID освітньої програми в ЄДЕБО | **54006** |
| Назва ОП | **Менеджмент митної справи** |
| Галузь знань | **07 Управління та адміністрування** |
| Спеціальність | **073 Менеджмент** |
| Спеціалізація (за наявності) | *відсутня* |
| Рівень вищої освіти | **Бакалавр** |
| Вид освітньої програми | **Освітньо-професійна** |

### 2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

| | |
|---|---|
| Склад експертної групи | **Сохань Інна Віталіївна, Поліщук Яна Олексіївна, Пічугіна Марина Анатоліївна (керівник)** |
| Залучений представник роботодавців | *не застосовується* |
| Дати візиту до ЗВО | **19.02.2025 р. – 21.02.2025 р.** |

### 3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

| | |
|---|---|
| Відомості про самооцінювання ОП | **https://dpu.edu.ua/images/Documents/OSVITA/Yakist%20osviti/Akreditacijni%20materiali/Vidomosti%20pro%20samoocinuvanna%20osvitnih%20program/2024%20Vidomosti%20pro%20samoocinuvanna%20osvitnih%20program/Vidomosti%20pro%20samoocinuvanna%20osvitnoi%20programi%20Menedzment%20mitnoi%20spravi%20specialnist%20073%20Menezment%20za%20drugim%20magisterskim%20rivnem%20visoi%20osviti.pdf** |
| Програма візиту експертної групи | **https://dpu.edu.ua/images/Documents/OSVITA/Yakist%20osviti/Akreditacijni%20materiali/Programi%20vizitiv%20EG/2025%20rik%20Programi%20vizitiv%20EG/programa%20viditu%20073.pdf** |

### 4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

## І. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

**відсутні**

## ІІ. Резюме

**Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:**

ОП Менеджмент митної справи враховує вимоги Стандарту вищої освіти України спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» ступеня вищої освіти бакалавра, інтереси здобувачів, стейкхолдерів, сучасні вимоги національного ринку праці. ОП ММС є достатньо актуальною та конкурентоспроможною в сучасному освітньому та бізнес-середовищі.Під час проведення акредитаційної експертизи із використанням технічних засобів відеозв'язку ЕГ перевірила достовірність інформації, яка була подана у відомостях про самооцінювання ОП, провела zoom-зустрічі з відповідними фокус-групами, що надало можливість прийти до висновку щодо належного рівня організації діяльності за ОП Менеджмент митної справи. Організація освітнього процесу відповідає принципу «академічної свободи». ОП розвивається і має вагоме значення для ЗВО. Позитивні практики за ОП: Налагоджена постійна та ефективна співпраця з роботодавцями, здобувачами та випускниками щодо оновлення ОП. Відповідність цілей ОП Стратегії розвитку ДПУ. Наявність сторінки ОП, де викладена вся релевантна інформація Доступ до силабусів ОК та НМК, можливість самостійно опрацювати лекційний матеріал, виконати завдання, пройти тестування за допомогою електронної системи підтримки навчального процесу. Залученість здобувачів до наукової діяльності через участь в НДР та роботі наукового гуртка «Митник» Висока кваліфікація викладацького складу, що забезпечує освітню програму «Менеджмент митної справи», з профільною освітою, фаховими публікаціями в міжнародних виданнях та відповідністю ліцензійним умовам Залучення до викладання фахівців з практичним досвідом у сфері митної справи, що забезпечує практичну складову навчального процесу Систематичне проведення гостьових лекцій із залученням роботодавців та експертів галузі Існування чітких процедур щодо оновлення ОП. Роботодавці та інші стейкхолдери готові до подальшого розвитку ОП. Наявність спеціалізованих аудиторій, безоплатний доступ до Wi-Fi та наукометричних баз даних, ресурсів бібліотеки. Використання платформ АСУ та Moodle. Відкритість у взаємодії учасників освітнього процесу та надані допомоги. Швидке відновлення МТБ після збройної агресії.

**Недоліки**

Некоректне формулювання мети ОП стосовно напрямку підготовки майбутніх фахівців «… з підготовки висококваліфікованих експертів з управління митною справою в галузі управління та адміністрування» та об'єкту вивчення «управління митними органами та їх підрозділами», що за логікою відповідає назві ОП, водночас звужує предметну галузь спеціальності 073 Менеджмент. Недостатня міжнародна співпраця при розробці та перегляду ОП. Відсутність участі і міжнародних проєктах. Недостатня участь науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності (teaching та training) за програмами Еразмус+. Лише частини освітньої програми (програмні результати навчання, описові елементи профілю ОП) перекладені англійською мовою, що створює непослідовність та ускладнює сприйняття документа. На думку ЕГ, перелік питань опитувань здобувачів не дозволяє зробити висновки щодо рівня задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою (питання або відсутні, або прямо не стосуються ступеня задоволеності). Не всіма викладачами вказуються власні публікації (результати власних досліджень) у силабусах. В репозиторії розміщено лише анотації кваліфікаційних робіт у відкритому доступі.

**Рекомендації**

1) Рекомендовано переформулювати об'єкт вивчення та цілі навчання, щоб вони більш точно відображали різноманітність підготовки фахівців з менеджменту не тільки для митних органів, але й для суб'єктів ЗЕД та інших організацій, пов'язаних з митною справою та зовнішньоекономічною діяльністю. Узгодити між собою всі описові елементи в пункті 3 «Характеристика програми». 2) Під час перегляду та оновлення ОП доцільно не лише теоретично звертати увагу на врахуванні міжнародного досвіду щодо аналогічних ОП, а й залучитись практичною підтримкою колег з іноземних університетів, що мають аналогічну освітню програму. 3) Доцільно активізувати долучення потенціалу міжнародної співпраці завдяки участі НПП та здобувачів ОП у міжнарожних проєктах, зокрема проєктам віртуальної, міжнародної та внутрішньої академічної мобільності. 4) Створити механізм заміщення викладачів під час їхньої участі в програмах академічної мобільності для забезпечення безперервності навчального процесу, організувати інформаційні семінари щодо можливостей та переваг участі в програмах Еразмус+ та інших міжнародних проєктах для підвищення обізнаності викладачів. 5) Активніше залучати до наукової діяльності здобувачів заочної форми навчання ОП. 6) Забезпечити повний та послідовний переклад освітньої програми англійською мовою для забезпечення доступності інформації для міжнародної аудиторії. 7) Включити питання щодо рівня задоволеності здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою до опитувань. 8) Посилити практику збирання, аналізу, та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників шляхом їх анкетування. 9) Розглянути можливість повнотекстового розміщення кваліфікаційних робіт в електронному репозитарії.

## ІІІ. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

**Критерій 1. Проєктування освітньої програми:**

**1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня**

Представлена ОП Менеджмент митної справи повною мірою враховує вимоги Стандарту ВО за спеціальністю 073 Менеджмент першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затверджений наказом МОН України № 1165 від 29.10.2018 р.) Програмні результати ОП Менеджмент митної справи відповідають вимогам 6-го рівня Національної рамки кваліфікацій для першого (бакалаврського) рівня освіти. Програмні результати навчання повністю відповідають Стандарту, а також розширені за рахунок РН18-РН20, що визначають унікальність ОП. Програмні РН, визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент (РН1-РН17), досягаються в повній мірі за рахунок обов'язкового блоку ОК. Аналіз, проведений на основі матриць відповідності, переліку та змісту освітніх компонентів засвідчив, що умови для досягнення компетентностей та результатів навчання, визначених стандартом створені. Зміст навчання та регламентація організації навчального процесу підготовки бакалаврів за ОП у ЗВО визначає навчальний план. Обсяг освітньої програми бакалавра складає 240 кредитів ЄКТС, у тому числі вибірковий компонент – 60 кредитів ЄКТС. У навчальному плані за ОП сформований перелік та обсяг нормативних і вибіркових компонентів, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю. Атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

**2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів**

Професійний стандарт відсутній

**3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти**

Ціль ОП Менеджмент митної справи є чітко сформульованою і відповідає місії ДПУ, яка визначена в Стратегії розвитку на 2022-2027 рр. (http://surl.li/mkbkqv), спрямованої на розбудову ДПУ як інноваційного освітньо-наукового лідеру, що сприяє безперервному та всебічному розвитку особистості. Відповідно до даної стратегії місія ДПУ полягає у забезпеченні якісної, доступної сучасної освіти завдяки знанням та досвіду викладачів; залученню представників бізнесу та митних інституцій до освітнього процесу; сучасної матеріально-технічної бази, яку вдалося максимально швидко відновити від наслідків російської агресії; розвитку творчого потенціалу молоді, що прагне до самоосвіти та саморозвитку особистості як життєвої необхідності. Вищезазначені складові Стратегії враховано у меті ОП Менеджмент митної справи, а також представлені у програмних результатах, що віддзеркалюють цілі представленої ОП. ЕГ підтверджує, що в ОП в загальному визначено цілі, які узгоджуються зі стратегією ДПУ. Під час зустрічей з гарантом, завідувачем кафедрою та керівництвом ЗВО було встановлено, що підготовка здобувачів за ОП Менеджмент митної справи для міста, області та органів Державної митної служби є необхідною і важливою, а фахівці затребувані місцевим і регіональним ринком праці. Водночас дискусійним залишилась частина формулювання мети ОП стосовно напрямку підготовки майбутніх фахівців «… з підготовки висококваліфікованих експертів з управління митною справою в галузі управління та адміністрування», що за логікою відповідає назві ОП, водночас звужує предметну галузь спеціальності 073 Менеджмент.

**4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін**

Цілі ОП Менеджмент митної справи, виражені в ПРН, визначені з урахуванням інтересів здобувачів вищої освіти, представників академічного кола і потреб стейкхолдерів, що було підтверджено під час проведення фокус-груп. Пропозиції фахівців у сфері митної справи, Ірини Остапенко та Галини Поташнікової, як потенційних роботодавців для майбутніх випускників, були враховані завдяки їхній участі в рецензуванні та обговоренні проєктів ОПП (http://surl.li/ffjnso). Фахівці-практики регулярно долучаються до науково-комунікативних заходів та засідань кафедри, де обговорюються шляхи вдосконалення освітнього процесу, ОПП, змісту та структури ОК (Протоколи спільного засідання кафедри та стейкхолдерів від 29.05.2024 No 13 (http://surl.li/ycfzxa). Врахування інтересів та пропозицій здобувачів та випускників, їх залучення до процесу удосконалення ОПП здійснюється шляхом регулярних анкетувань та обговорень зі студентами щодо змісту та відповідності ПРН ОПП освітнім компонентам (http://surl.li/axayqn, http://surl.li/usejgh. Так, здобувачка Голуб Х., що входить до групи розробників ОПП, запропонувала ввести дисципліну, що стосується концепції лідерства та комунікативних навичок, здобувач Гарбуз Б. виніс пропозицію щодо збільшення освітнього матеріалу з організаційного проєктування та логістики. До обговорення з інших ЗВО залучено викладачів та представників Української асоціації розвитку менеджменту та бізнес-освіти, а їх рекомендації в рецензіях (http://surl.li/wirqfj, http://surl.li/zexpcc) розглянуто та враховано робочою групою для удосконалення ОПП (Протоколи спільного засідання кафедри та стейкхолдерів від 29.05.2024 № 13 (http://surl.li/ycfzxa), (запит ЕГ, п.2) Інтереси академічної спільноти враховано при формулюванні цілей та ПРН ОПП через уточнення результатів ОК. В рецензіях на ОП Менеджмент митної справи вказано, зокрема ТОВ «Вино і море», що реалізована ОП сприяє створенню всіх необхідних умов для підготовки конкурентоспроможних на ринку праці фахівців з менеджменту підприємств, організацій та установ. ТОВ «Пентада» підкреслює, що після ознайомлення зі змістом ОП вона відповідає сучасним вимогам, які висуваються до фахівців з менеджменту, має необхідні структурні складові, тому може бути рекомендованою для використання на практиці. На зустрічі зі здобувачами було виявлено, що вони повністю задоволені теоретичним базисом, що надається, проте бажають посилити міжнароднускладову та компоненту пов'язану із вивченням іноземної мови. На важливість останнього наголошували й роботодавці, під час зустрічі із здобувачами начальником митного пункту «Ліски» Бережним І. також було вказано на високий навичок з роботи зі спеціалізованими управлінськими програмними продуктами. Роботодавці виявили зацікавленість у збільшенні системності взаємодії в контексті викладання окремих ОК, а також проходження практики і роботи у проєктних групах. В цьому сенсі наявним запитам роботодавців відповідають ПРН 2, ПРН3, ПРН4, ПРН8, ПРН13.

**5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм**

ОП Менеджмент митної справи, її цілі та програмні результати навчання відповідають нормативному змісту Стандарту ВО за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 073 Управління та адміністрування для першого бакалаврського рівня вищої освіти. При розробці ОП та формуванні цілей і програмних результатів були враховані особливості функціонування органів Державної митної служби та ринку праці м. Ірпінь та Київської області. На запитання ЕГ стосовно статистики працевлаштування випускників ОП за останні 2-3 роки під час зустрічей з гарантом та представниками роботодавців була надана інформація, що за отриманою спеціальністю щороку влаштовуються близько 80% випускників. Представлені в якості стейкхолдерів ОП підприємства надають можливість ознайомитися здобувачам вищої освіти з специфікою своєї роботи під час проходження виробничої практики, в т.ч. в Держмитслужбі (відповідь на запит ЕГ п.11). Так, при зустрічі фокус-групи це було підтверджено здобувачами Коваленко В., Клочкова А., Єфімова Д. Під час формування цілей та програмних результатів ОП було враховано досвід підготовки за відповідною ОП в іноземних закладах вищої освіти, зокрема ун-т ім. Чарльза Стерта (Австралія) має бакалаврську програму «Прикордонний менеджмент» (http://surl.li/kaykip), а Університет Єдітепе (Туреччина)-бакалаврську програму «Митне та прикордонне управління» (http://surl.li/zxeats). Однак, при зустрічі з Гарантом та іншими представниками ЗВО було зв'ясовано, що ОП не має практичної співпраці із зазначеними міжнародними партнерами, а вивчення передового досвіду і практик реалізації аналогічних ОП відбувається через вивчення сайтів зазначених ЗВО. В процесі формулювання цілей та ПРН (ПРН2, ПРН4, ПРН8, ПН12, ПРН15 ПРН19) враховано потреби підприємств ЗЕД, регіональні та галузеві особливості митних органів, в т.ч. енергетичної митниці, що також відображено в тематиках курсових http://surl.li/cuzzck та кваліфікаційних робіт робіт http://surl.li/tinnrn

**Загальний аналіз щодо Критерію 1:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

ОП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за усіма підкритеріями Критерію 1: ОП Менеджмент митної справи, її цілі та програмні результати навчання відповідають нормативному змісту Стандарту ВО за спеціальністю 073 Менеджмент, галузі знань 073 Управління та адміністрування для першого бакалаврського рівня вищої освіти; інтереси академічної спільноти, здобувачів освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів враховано при формулюванні цілей та ПРН ОПП через уточнення результатів ОК. Проте, за підкритеріями 1.1 – 1.3 є несуттєві недоліки, які можуть бути усунуті найближчим часом. Позитивні практики за критерієм 1: Налагоджена постійна та ефективна співпраця з роботодавцями, здобувачами та випускниками щодо оновлення ОП. Відповідність цілей ОП Стратегії розвитку ДПУ.

**Недоліки**

Дискусійним залишилась частина формулювання мети ОП стосовно напрямку підготовки майбутніх фахівців «… з підготовки висококваліфікованих експертів з управління митною справою в галузі управління та адміністрування», що за логікою відповідає назві ОП, водночас звужує предметну галузь спеціальності 073 Менеджмент. Недостатня міжнародна співпраця при розробці та перегляду ОП.

**Рекомендації**

Уточнити формулювання мети ОП стосовно напрямку підготовки майбутніх фахівців. Під час перегляду та оновлення ОП доцільно не лише теоретично звертати увагу на врахуванні міжнародного досвіду щодо аналогічних ОП, а й залучитись практичною підтримкою колег з іноземних університетів, що мають аналогічну освітню програму.

**Рівень відповідності Критерію 1.**

Рівень В

**Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:**

**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

Обсяг ОПП Менеджмент митної справи, що реалізується на першому рівні вищої освіти у ДПУ, становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження та обсягу освітньо-професійних програм такого рівня. З 240 кредитів ЄКТС загальний обсяг обов'язкових компонент 180 кредитів, за вибором здобувачів – 60 кредитів ЄКТС. Дана ОПП в останній редакції розроблена у відповідності до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 Менеджмент для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджена рішенням вченої ради ДПУ № 19 від 12.07.2024 та введена в дію Наказом ДПУ № 950 від 12.07.2024 і розміщена у вільному доступі на сайті ДПУ у вкладці Каталог освітніх програм (https://dpu.edu.ua/kataloh-osvitnikh-prohram, https://cutt.ly/6rrvA4qR)

**2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів**

ОПП є структурованою та змістовною. ОК підпорядковані певній логіці навчання й викладання. Освітня програма складається з двох основних циклів: 1) Цикл загальної підготовки (ОК 1-10) - 48 кредитів ЄКТС; 2) Цикл професійної підготовки (ОК 11-40) - 132 кредити ЄКТС. Освітні компоненти утворюють логічну взаємопов'язану систему: базова загальна підготовка (мовна, гуманітарна, правова, математична підготовка) створює фундамент для подальшого професійного навчання, загальноекономічна підготовка (ОК 10, 17-19, 22) формує базові економічні знання, управлінська підготовка (ОК 12-16, 25-26, 29-30) забезпечує формування менеджерських компетентностей, спеціалізована підготовка з митної справи (ОК 23-24, 27, 31-37) формує профільні фахові компетентності, практична підготовка (ОК 38-39) та атестація (ОК 40) забезпечують закріплення знань і демонстрацію результатів навчання Логіка взаємозв'язків простежується через послідовність дисциплін: від загальної економічної теорії (ОК 10) до конкретних економічних дисциплін (ОК 17-19), від загального менеджменту (ОК 13) до спеціалізованих управлінських дисциплін (ОК 25-26, 29-30), від базових знань з митної справи (ОК 23-24, 27) до поглиблених профільних дисциплін (ОК 31-37). Структура програми забезпечує поступове формування компетентностей від загальних до спеціалізованих. Кожен ПРН охоплений змістом ОПП та корелює із загальними та фаховими компетентностями. Унікальність ОПП забезпечується ПРН 18: Демонструвати навички управління суб'єктами митних відносин та здійснення митних процедур, вміти обгрунтовувати управлінські рішення у сфері митної справи, ПРН 19: Застосовувати та управляти спеціалізованим програмним забезпеченням для здійснення митних процедур, володіти інструментами протидії митним порушенням. ОПП забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, а також досягнення ПРН, які передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів, зокрема: ЗК1; ЗК2; ЗК13; ЗК15; ЗК16. ПРН1:

Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства; ПРН2: Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства; ПРН12: Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації; ПРН15: Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань, поваги до різноманітності та міжкультурності; ПРН20: Демонструвати навички ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу недопустимості корупції. ОПП забезпечує формування аналітичні та дослідницьких компетентностей: ЗК3; ЗК10; ПРН6; ПРН17. Розумінню суспільних процесів: СК6; СК13.

**3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)**

Зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності Менеджмент. Аналіз освітніх компонентів програми демонструє відповідність основним напрямам предметної області менеджменту, включаючи базові управлінські дисципліни та ОК за функціональними сферами менеджменту. Програма містить ключові управлінські дисципліни: «Менеджмент» (ОК 13), «Теорія організації» (ОК 15), «HR-менеджмент» (ОК 30), «Комунікативний менеджмент» (ОК 14), «Стратегічний менеджмент« (ОК 26), «Прийняття управлінських рішень» (ОК 29), «Лідерство та організаційний розвиток» (ОК 25), «Студія «Тайм-менеджмент та техніки переговорів» (ОК 16), «Психологія управління« (ОК 12). Економічний контекст управлінської діяльності розкривається через дисципліни «Економічна теорія» (ОК 10), «Економіка підприємства» (ОК 17), «Маркетинг» (ОК 19), «Міжнародна економіка» (ОК 18), «Управлінський облік» (ОК 28), що дає розуміння економічних засад управлінських процесів. Спеціалізація програми представлена дисциплінами «Митна справа» (ОК 27), «Товарознавство в митній справі» (ОК 23), «Товарна номенклатура ЗЕД» (ОК 24), «Управління ланцюгами постачання» (ОК 31), «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» (ОК 32), «Митна вартість та методи її визначення» (ОК 33), «Адміністрування митних ІТ-систем» (ОК 34), «Нетарифне регулювання ЗЕД» (ОК 35), «Організація митного контролю та оформлення» (ОК 36), «Управління митними режимами» (ОК 37). Зміст ОПП поєднує загальноуправлінську підготовку з профільною спеціалізацією, визначеною фокусом ОПП. На основі вивчення рекомендованих тем (https://cutt.ly/bryvorvn), методичних вказівок до виконання кваліф.робіт (https://cutt.ly/wryvpdlt) ЕГ зроблено висновок, що тематика, предмет і об'єкт дослідження кваліфікаційних робіт відповідають предметній області спеціальності. Проте у репозиторії наведено (https://cutt.ly/gryvsk2E) лише анотації кваліфікаційних робіт. ЕГ звернула увагу, що у ОПП як об'єкт вивчення зазначено «управління митними органами та їх підрозділами», а як цілі навчання «підготовка фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері управління митними органами та їх підрозділами». При визначенні фокусу ОП зазначено «…. розроблено ОП, яка дозволяє здобувачам вищої освіти оволодіти управлінськими навичками, спрямованими на досягнення економічних, соціальних та екологічних цілей діяльності установ усіх організаційно-правових форм, зокрема тих, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність та є суб'єктами митної справи». На думку ЕГ, варто більш коректно визначити об'єкт вивчення та цілі навчання, оскільки ОПП орієнтована не лише управління митними органами та їх підрозділами, і узгодити між собою описові елементи пункту 3 - Характеристика програми.

**4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством**

ОПП має структуру, яка передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі 25% від загального обсягу ОПП, що становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає передбаченим законодавством нормам (ЗУ «Про вищу освіту» – не менше 25%). Питання індивідуальної освітньої траєкторії та вільного вибору навчальних дисциплін регулюють такі нормативні документи: Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Державного податкового університету (https://cutt.ly/mrrRI7ge); Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Державного податкового університету (https://cutt.ly/BrrROkBy). В ході zoom-зустрічі із здобувачами з'ясовано, що вони проінформовані стосовно порядку і процедури вибору. ЕГ впевнилася, що студенти мають доступ до каталогів вибіркових дисциплін. Перелік вибіркових компонентів (https://cutt.ly/lrrRAqhh) розміщено як на сайті ДПУ, так і на платформі АСУ «Управління Університетом». Позитивною практикою є наявність відео про процедуру вибору вибіркових ОК (https://cutt.ly/urrRPEUG). Формування індивідуальної освітньої траєкторії також забезпечується через можливість обирати здобувачами бази переддипломної практики з переліку підприємств та державних установ або пропонувати власні варіанти баз практики, вибору тем курсових та кваліфікаційної роботи, використання можливостей неформальної освіти.

**5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.**

У структурі програми передбачено навчальну практику обсягом 4 кредити ЄКТС та переддипломну практику обсягом 6 кредитів ЄКТС, що загалом складає 10 кредитів практичної підготовки. Організація практик

регламентується відповідними положеннями та програмами. Університет забезпечив підписання 20 договорів з базами практик. Здобувачі також мають можливість індивідуально укладати договори з підприємствами за власним вибором. Програма також містить курсові роботи з дисциплін «Менеджмент» та «Митна справа», кожна по 1 кредиту ЄКТС, що забезпечують формування практичних навичок дослідницької діяльності у сфері управління та митної справи. Завершальним етапом є атестація у формі кваліфікаційної роботи обсягом 10 кредитів ЄКТС, що також має практичне спрямування. Складовою практичної підготовки є залучення до викладання фахівців-практиків, серед яких: Бережнюк І.Г. - начальник митного пункту Ліски, Борса В.В. - радник митної служби І рангу, Немировська О.В. - радник податкової та митної справи. Випускова кафедра також організовує гостьові лекції експертів галузі, графік розміщено на сайті ДПУ (https://cutt.ly/FrrRHCrG), відповідно, всі зацікавлені здобувачі мають завчасну інформацію та можуть приєднатися до лекції за тематикою, що їх цікавить. Така комплексна система практичної підготовки забезпечує ефективне формування фахових компетентностей і дозволяє випускникам успішно адаптуватися до реальних умов роботи.

**6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок**

Аналіз змісту освітньої програми дозволив виділити навчальні дисципліни, які безпосередньо сприяють формуванню соціальних навичок. Зокрема, ОК «Ділова українська мова» та ОК «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», які забезпечують розвиток комунікативних навичок, культуру ділового спілкування та здатність до міжкультурної комунікації. ОК «Студія «Тайм-менеджмент та техніки переговорів» спрямована на розвиток навичок ефективного управління часом, ведення переговорів та аргументації. ОК «Психологія управління» та ОК «Комунікативний менеджмент» спрямовані на розвиток емоційного інтелекту, навичок ефективної комунікації, вміння працювати в команді та розв'язувати конфлікти. ОК «Стандарти доброчесності» формує етичні цінності, доброчесність та соціальну відповідальність. ОК «Прийняття управлінських рішень» розвиває аналітичне мислення та навички вирішення проблем. Практична підготовка (навчальна практика) сприяє формуванню навичок адаптивності, комунікабельності та професійної взаємодії в реальному робочому середовищі. Розвиток соціальних навичок (soft skills) у здобувачів вищої освіти забезпечується через активні методи навчання, які використовуються в освітньому процесі, і включають доповіді, дискусії, ділові ігри, підготовку командних проєктів, презентації власних досліджень, а також участь студентів у конференціях, круглих столах і тренінгах. Ці методи сприяють розвитку комунікативних навичок, критичного та креативного мислення, вміння працювати в команді та адаптуватися до мінливих умов. Додатковими можливостями є участь у пізнавальних заходах студентського наукового гуртка «Митник», спортивних змаганнях, тематичних зустрічах та заходах студентського самоврядування. Сприятливий психологічний клімат та відсутність адміністративних бар'єрів у спілкуванні в навчально-науковому інституті та університеті в цілому також сприяють ефективному формуванню м'яких навичок у здобувачів вищої освіти.

**7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання**

Співвідношення обсягу окремих ОК ОПП із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ДПУ (https://cutt.ly/lrrR10jC), відповідно до якого очна форма здобуття вищої освіти передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів упродовж навчального року. При заочній формі здобуття вищої освіти тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою ніж один місяць. Співвідношення аудиторної та самостійної роботи залежить від форми навчання. Максимальний тижневий бюджет часу здобувача денної форми навчання становить 30 академічних годин. Цей факт підтверджено на підставі ознайомлення з НП. Аналіз розподілу нормативного обсягу годин за формами занять в НП свідчить, що загальний обсяг годинного навантаження складає 7200 годин, з них 4659 годин (65%) для денної форми та 6630 годин (92%) для заочної форми відведено на самостійну роботу. У НП денної форми навчання у таблиці ІІ зведенні данні про бюджет часу вказано 37 тижнів теоретичного навчання, надалі – 36 тижнів, потрібно виправити технічну помилку. В цілому, семестрове аудиторне навантаження не допускає перевантаження здобувачів та створює умови для самостійної роботи, яка береться до уваги в процесі засвоєння освітніх компонентів, що зазначено в робочих програмах навчальних дисциплін. Розподіл контактних годин між лекціями, семінарськими, практичними, лабораторними заняттями та консультаціями регламентується робочою програмою та силабусом дисципліни. За результатами опитування здобувачів. Проведений аналіз розкладу занять за ОПП, зустріч ЕГ зі здобувачами вищої освіти і представниками студентського самоврядування підтвердили достатність фактичного обсягу навантаження та розподілу часу між аудиторною і самостійною роботою, а також фокус-група здобуачів відзначила можливість навчання за індивідуальним графіком. Опитування показує відсутність скарг щодо перевантаженості від здобувачів https://cutt.ly/9rrIcfLI.

**8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)**

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не відбувається. Практикоорієнтований підхід реалізується насамперед через поєднання теоретичної та практичної підготовки в межах освітніх компонентів. Цикл

професійної підготовки (ОК11-ОК37) включає значну кількість практичних та семінарських занять. Особливу цінність має залучення до викладання обов'язкових ОК фахівців-практиків: В.В. Борси (радник митної служби І рангу, 09.2010 р. – 10.2014 р. – перший заступник начальника, головний державний інспектор Дніпропетровської митниці) та О.В. Немировської (радник податкової та митної справи, 01.06.20 р. – 29.09.23 р. – Головний державний інспектор Організаційно-розпорядчого відділу Управління адміністративного забезпечення Державної фіскальної служби України). Це забезпечує передачу актуального практичного досвіду та інтеграцію реальних кейсів у навчальний процес. Робочі програми навчальних дисциплін передбачають виконання практичних завдань та роботу над творчими проєктами. Особливу роль відіграють такі компоненти як проведення занять у спеціалізованій лабораторії з дисциплін «Товарознавство в митній справі» і «Товарна номенклатура ЗЕД» (https://www.dpu.edu.ua/navch-lab-mytkontrbezp-toveks). Обов'язкові компоненти навчального плану включають дві практики: навчальну та переддипломну.

**9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722**

Освітня програма забезпечує набуття компетентностей, пов'язаних з цілями сталого розвитку через такі освітні компоненти: ОК «Економічна теорія» та «Економіка підприємства» формують розуміння засад відповідального економічного зростання та сталого розвитку бізнесу, що пов'язано з Ціллю 8 «Гідна праця та економічне зростання». ОК «Стандарти доброчесності» сприяє формуванню етичних засад професійної діяльності, що відповідає Цілі 16 «Мир, справедливість та сильні інститути». ОК «HR-менеджмент» включає питання гендерної рівності та створення справедливих умов праці, що відповідає Цілям 5 «Гендерна рівність» та 8 «Гідна праця та економічне зростання». ОК «Міжнародна економіка» та «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» передбачають вивчення міжнародного співробітництва, що стосується Цілі 17 «Партнерство заради сталого розвитку». У структурі освітньої програми є ОК, спрямована на вивчення концепції сталого розвитку - ОК 7 «Студії з безпеки та захисту».

**Загальний аналіз щодо Критерію 2:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

ОПП має чітку структуру з логічною послідовністю обов'язкових компонентів, зміст освітньої програми відповідає предметній області спеціальності 073 «Менеджмент« та включає як базові управлінські дисципліни, так і спеціалізовані компоненти з митної справи. Програма забезпечує формування індивідуальної освітньої траєкторії, передбачає практичну підготовку та набуття софт скілс. Виявлені недоліки можуть бути усунуті у короткостроковій перспективі. Виходячи з встановлених під час дистанційної акредитації ЕГ фактів, можна вважати відповідність ОП Критерію 2 достатньою. Позитивні практики: Освітня програма має чітку структуру з логічно взаємопов'язаними компонентами, які забезпечують поступове формування компетентностей від загальних до спеціалізованих. Практична спрямованість програми реалізується через навчальну (4 кредити) та переддипломну (6 кредитів) практики, а також залучення до викладання фахівців-практиків з митної справи. Значною перевагою є наявність спеціалізованої лабораторії для практичних занять з митних дисциплін та систематичне проведення гостьових лекцій експертів галузі. Використання активних методів навчання (дискусії, ділові ігри, командні проєкти) та можливість участі в студентському науковому гуртку «Митник» сприяють всебічному розвитку здобувачів. Освітня програма також враховує цілі сталого розвитку через відповідні освітні компоненти.

**Недоліки**

У програмі зазначено об'єкт вивчення як «управління митними органами та їх підрозділами», однак фактичний зміст програми охоплює ширший спектр - підготовку фахівців для різних організаційно-правових форм, включаючи суб'єкти ЗЕД. У репозиторії наведено лише анотації кваліфікаційних робіт.

**Рекомендації**

Рекомендовано переформулювати об'єкт вивчення та цілі навчання, щоб вони більш точно відображали різноманітність підготовки фахівців з менеджмент не тільки для митних органів, але й для суб'єктів ЗЕД та інших організацій, пов'язаних з митною справою та ЗЕД. Узгодити між собою всі описові елементи в пункті 3 «Характеристика програми». Рекомендовано розширити вміст репозиторію, додавши повні тексти кваліфікаційних робіт.

**Рівень відповідності Критерію 2.**

Рівень B

**Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:**

**1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти**

На офіційному веб-сайті закладу вищої освіти правила прийому та умови прийому, на навчання за ОП, на 2025 рік ще відсутні та будуть оприлюдненні після затвердження наказу Міністерства освіти і науки України "Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році". Однак можна ознайомитись з інформацією у 2024 році(https://surl.li/runnwv). ДПУ здійснює підтримку освітніх центрів «Крим-Україна» і «Донбас-Україна», дозволяючи отримати українську освіту абітурієнтам, місцем проживання яких є тимчасово окуповані території. Абітурієнти можуть ознайомитись із необхідною інформацією, в залежності від свого рівня освіти. А також, університет здійснює менторство через консультаційний центр Приймальної комісії для надання допомоги абітурієнтам під час реєстрації особистого електронного кабінету та подання заяв в електронній формі. За словами здобувачів, правила прийому є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

**2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості**

Відповідно до правил прийому на навчання за освітньою програмою «Менеджмент митної справи» здійснюється конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня бакалавра за результатами вступних випробувань, а також мотиваційних листів. Вимогою є наявність повної загальної середньої освіти. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО) зараховуються бал (бали): НМТ 2024 року з чотирьох конкурсних предметів; НМТ 2023 року з трьох конкурсних предметів; НМТ 2022 року з трьох конкурсних предметів або ЗНО 2021 року з трьох конкурсних предметів. Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, ОКР молодшого спеціаліста (НРК5) зараховуються бал (бали): НМТ 2024 року з чотирьох конкурсних предметів, за вибором вступника – додатково бал ЄФВВ; НМТ 2023 року з трьох конкурсних предметів, за вибором вступника – додатково бал ЄФВВ; НМТ 2022 року з трьох конкурсних предметів, за вибором вступника – додатково бал ЄФВВ або ЗНО 2021 року з двох конкурсних предметів, за вибором вступника – додатково бал ЄФВВ.

**3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства**

Питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та інших ОПП, регулює Положення про організацію освітнього процесу (https://surl.li/gjsghg). Для вступників, які попередньо навчалися в інших ЗВО та інших ОПП, існує процедура визначення академічної різниці, яка встановлюється на підставі поданих документів про виконання ОПП (академічна довідка, додаток до диплому тощо) (http://surl.li/jfoqhl). Ці нормативні документи визначають єдиний порядок врахування академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін при переведенні, поновленні, зарахуванні або академічній мобільності здобувачів вищої освіти. На ОП не було випадків академічної мобільності здобувачів вищої освіти (запит ЕГ, п.4). Порядок визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті зазначено в Положеннях: Про порядок визнання в ДПУ РН, отриманих у неформальній/інформальній освіті (https://surl.li/gydnsx), Положенні про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu), Про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання здобувачів в ДПУ (http://surl.li/tzwcte). А також передбачена шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті, на офіційному сайті ДПУ розміщено детальний алгоритм (https://surl.li/xndpza) визнання результатів навчання, здобутих у неформальній/інформальній освіті та перелік онлайн-платформ, освітні ресурси яких дозволяють учасникам освітнього процесу отримати/розширити свої знання, удосконалити практичні навички. Правила визнання результатів отриманих в інших закладах освіти та під час академічної мобільності, є чіткими, зрозумілими та відображені у внутрішніх нормативних документах ЗВО. Однак на ОП Менеджмент митної справи не було прикладів застосування результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших ОП.

**4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно**

**до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу**

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті та/або інформальній освіті регламентується Положеннями: 1) Про порядок визнання в ДПУ результатів навчання, отриманих у неформ./інформ. освіті (http://surl.li/bvczgn); 2) Про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu); 3) Про порядок визначення академ. різниці та перезарахування РН здобувачів в ДПУ (http://surl.li/tzwcte). В ВНЗ передбачена шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті. З детальним алгоритмом можна ознайомитись на офіційному сайті ДПУ (https://surl.li/fauvhq). Прикладом неформальної освіти та перезарахування результатів навчання, отриманих на курсах, розміщених на платформі Prometheus та курсів DiXi Group (USAID), здобувачів М.Гричини та А.Попіль, які було враховано в ОК «Комунікативний менеджмент», Р. Плєшкова, А. Гусак, В. Коваленко в ОК «Студії безпеки та захисту» (https://surl.li/zmkqfp) (запит ЕГ, п.7).

**Загальний аналіз щодо Критерію 3:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

ОПП «Менеджмент митної справи» демонструє високий рівень відповідності за підкритеріями 3.1, 3.2, 3.4, має можливості посилення за підкритерієм 3.3. Позитивні практики: Університет здійснює менторство через консультаційний центр Приймальної комісії для надання допомоги абітурієнтам під час реєстрації особистого електронного кабінету та подання заяв в електронній формі. Підтримка освітніх центрів «Крим-Україна» і «Донбас-Україна».

**Недоліки**

На ОП не було досвіду участі здобувачів у програмах академічної мобільності.

**Рекомендації**

Рекомендації: розширити та популяризувати можливості для міжнародної академічної мобільності здобувачів, участь в програмах мобільності здобувачів ВО за ОПП Менеджмент митної справи сприятиме підвищенню професійних компетенцій студентів, розширенню їхнього світогляду та налагодженню міжнародних зв'язків. Це дозволить майбутнім фахівцям отримати цінний досвід роботи в умовах іншої культури та посилити свою конкурентоспроможність на міжнародному ринку праці. Крім того, для майбутніх абітурієнтів це стане важливим фактором при виборі навчального закладу, оскільки можливість участі в міжнародних програмах обміну та стажування значно підвищує привабливість освітньої програми та відкриває перспективи кар'єрного зростання в глобальному економічному просторі.

**Рівень відповідності Критерію 3.**

Рівень В

**Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**

**1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

Спілкування із здобувачами вищої освіти та НПП, аналіз робочих програм навчальних дисциплін та силабусів, дистанційних курсів, продемонстрованих під час zoom-зустрічей, дозволили встановити, що форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. НПП в освітньому процесі активно використовують мультимедійне обладнання, дискусії, дебати, вебінари. Для візуалізації процесів на митниці створені тематичні аудиторії, що відображають регіональну специфіку. Форми освітнього процесу здобувачів регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu), ОП (http://surl.li/xqitil) та відбуваються відповідно до навчальних планів (http://surl.li/lylhjz, http://surl.li/wmneup, http://surl.li/cxixkp). Освітній процес за ОП відбувається у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Викладачі на власний розсуд застосовують такі методи навчання як тренінг, круглий стіл, гостьова лекція залежно від потреби при викладанні ОК (відповідь на запит ЕГ п.9). Результати опитування здобувачів під час zoom-зустрічей підтвердили факт, що НПП дотримуються принципів

академічної свободи і студентоцентрованого підходу в освітньому процесі. Студенти мають право самостійно обирати теми для курсових проєктів, написання тез, статей, кваліфікаційної роботи бакалавра. Щодо вибору дисципліни вільного вибору у навчальному плані вони пропонуються переліком для дисциплін загальної підготовки та професійної підготовки. Такий вибір передбачений для поглиблення та навичок за ОП, а також визначають спеціалізовану підготовку студента в межах обраної ОП і спрямовані на покращення здатності студента до працевлаштування за обраним фахом (відповідь на запит ЕГ п.1, п.6). Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ було задане питання щодо відсутності студентів на території та в аудиторіях о 9 год.ранку, на що гарантом була дана відповідь що через тривалу нічну повітряну тривогу заняття в ДПУ починаються з 2 пари, щоб викладачі та студенти під час тривоги залишались в безпечних місцях, а після відбою змогли добратись до Університету. Значна увага приділяється НПП впровадженню в освітній процес цифрових інструментів, застосуванню сервісів Microsoft office 365, специфічних софтів Держмитслужби (відповідь на запит ЕГ п.8), системи Moodle: http://moodle.dpu.edu. Освітній процес забезпечується сучасними навчально-методичними матеріалами, які розробляються відповідно до Порядку оформлення та видання навч.-метод. документації: (http://surl.li/agcced). Перевірку веб-контенту системи Moodle здійснює відповідна науково-методична комісія та відділ якості. Керівниця навчально-методичного відділу Грищук Г. зазначила, що всі дистанційні курси є сертифікованими. В цілому ЕГ зазначає, що форми, методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей і ПРН.

**2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)**

Учасникам освітнього процесу загалом надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Для цього, зокрема, використовуються система Moodle та сайт ОП (https://dpu.edu.ua/kaf-myt-spravy-tovarozn?view=article&id=503:op-menegment&catid=148), де розміщені силабуси та вся інформація щодо ОП. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами вищої освіти та з представниками студентського самоврядування було встановлено, що всі учасники освітнього процесу у доступній і зрозумілій формі за різними інформаційними каналами мають змогу отримати інформацію про цілі, зміст, навчальні дисципліни та програмні результати навчання на даній ОП (https://dpu.edu.ua/kaf-myt-spravy-tovarozn?view=article&id=503:op-menegment&catid=148). Здобувачі підтвердили, що на зазначеній сторінці ОП вони можуть ознайомитися зі змістом силабусу освітнього компоненту, а на платформі Moodle мають доступ до комплексів навчально-методичного забезпечення ОК, а також самостійно опрацювати лекційний матеріал, виконати завдання, пройти тестування (гостьовий доступ був наданий ЕГ відповідно запиту п.3). Це свідчить про ефективне застосування системи дистанційного навчання в освітньому процесі. Крім того, під час аудиторних занять така інформація надається кожним викладачем на першому занятті з ОК. Під час онлайн-зустрічей було з'ясовано, що здобувачі вищої освіти за ОП володіють інформацією про систему і критерії оцінювання знань. Все зазначене підтверджує, що здобувачі мають можливість самостійно ознайомитися із цілями, програмними результатами навчання, порядком та критеріями оцінювання у межах освітніх компонентів.

**3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми**

Інтеграція науки і навчання зокрема відбувається шляхом залучення здобувачів до наукового дискурсу під час проведення круглих столів «Розвиток митної справи України: захист національних інтересів та сприяння реформам» – 2023 (http://surl.li/qtogg), «Митний форум» - 2022 (http://surl.li/kkkyd), «Розвиток митної системи України в умовах посилення інтеграційних процесів» - 2022 (http://surl.li/qtohi) тощо. Здобувачам вищої освіти через університетську бібліотеку надано безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних – Scopus та Web of Science. На кафедрі працює науковий гурток «Митник» (http://surl.li/qxhrh), керівником якого є доцент кафедри митної справи та товарознавства Борса В.Б. Гурток дає можливість здобувачам обмінятися досвідом та цікавими ідеями, одержати поради викладачів, можливість виступати з результатами своїх досліджень на наукових конференціях і друкуватися в періодичних виданнях (відповідь на запит ЕГ п.11). Здобувачі Голуб Х., Гарбуз Б. під час зустрічі підтвердили залучення до виконання НДР Кафедри «Концептуальні засади реформування митної системи України в умовах посилення інтеграційних процесів» (номер державної реєстрації 0121U114474, термін виконання: 2022 – 2026 рр.). Слід констатувати обмежений характер участі викладачів у міжнародних проектах.

**4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

Відповідно до Порядку оформлення та видання навчально-методичного забезпечення, що регламентує освітній процес в ДПУ (http://surl.li/rupnuk), перегляд ОК та ВК відбувається щорічно та відображається у новій РПНД або ж вносяться зміни, які мають своє відображення на листі оновлення та перезатвердження РПНД. Зміст ОК постійно оновлюється на основі наукових досягнень викладачів, задіяних на ОП. Слід зазначити значну публікаційну активність кафедри митної справи та товарознавства в сфері видання підручників та навчальних посібників, публікації наукових результатів (підтверджено в ході аналізу матеріалів сайту, відкритих джерел, а також відомостями щодо наукової діяльності, наданими на запит ЕГ). ЕГ проведено аналіз публікацій викладачів, який

демонструє прямий зв’язок результатів наукових досліджень (http://surl.li/dordmk) та контенту курсів, які викладаються: ОК27 «Митна справа» монографія за участю проф.О. Гребельника (2024р.) «Сучасна митна енциклопедія: наукове видання» (http://surl.li/lwjwak), ОК 34 «Админ.митних ІТ-систем» наук.стаття О.Мельник (2024р.) «Нова комп'ютеризована транзитна система: сутність та перспективи» (http://surl.li/hsxwyd), ОК31 «Управл.ланцюгами постачань» наук.ст. Держак Н.О. (2024р.), «Використ. принципів AGILE-МЕТОДОЛОГІЇ в управлінні ланцюгами поставок», (http://surl.li/ndswfv), ОК36 «Орг.митн.контролю та оформлення» наук.стаття В.Борси (2024р.) «Цифровізація митниці як чинник розвитку м/н торгівлі« (http://surl.li/qavqcf). Вибірковий аналіз змісту освітніх компонентів (з використанням наданого ЕГ доступу до віртуального навчального середовища) доводить їх сучасний характер, навчальний контент спрямований на усвідомлення студентами класичних засад та новітніх трендів управлінської діяльності в контексті дисциплін, в змісті курсів простежується практичний досвід викладачів та результати програм професійного зростання. Все це враховано при змінах в силабусах та навчальних програмах за ОК, і використано при формулюванні компетентностей та програмних результатів за ОП Менеджмент митної справи. ЕГ було запропоновано включити до списку літературних джерел силабусів власні напрацювання НПП за ОК.

**5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти**

НПП кафедри приймають участь у міжнародних стажуваннях (http://surl.li/mnjvbm), мають зарубіжні публікації, в т.ч. у Scopus, Web of science (http://surl.li/vxfxej). В ДПУ інтернаціоналізаційні процеси виражаються у напрямках: у формуванні, підтримці та просуванні позитивного іміджу ДПУ в світовому освітньому просторі шляхом реалізації різноманітних заходів як розмовні клуби та запрошення міжнародних фахівців з лекціями, спрямованими на широку аудиторію слухачів (http://surl.li/genuj); у встановленні та розвитку партнерських зв’язків з науковими установами зарубіжних країн, підготовці двосторонніх договорів про співробітництво в сфері освіти, науки, співпраці із закордонними ЗВО (http://surl.li/gpeag, http://surl.li/wlrzrm); у міжнародних стажуваннях, проходження дистанційного навчання в закордонних університетах (http://surl.li/gdgxm); здобувачі вищої освіти відвідують короткотерміново закордонні ЗВО з ознайомчими візитами - Євгієнко Т., Вищу школу фінансів Федеральної землі Північний Рейн-Вестфалія, Німеччина (https://surl.li/yylefa). Проте ЕГ було рекомендовано налагоджувати міжнародну співпрацю відповідно до цілей та потреб ОП Менеджмент митної справи.

**Загальний аналіз щодо Критерію 4:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Всебічний аналіз ОП, аналіз змісту освітніх компонентів ОП, спілкування із здобувачами вищої освіти та НПП дозволяють констатувати наявність зворотного зв'язку між потребами,інтересами студентів та відповідними формами і методами навчання и викладання. У ЗВО відсутні випадки обмеження академічної свободи студентів та НПП. У ДПУ злагоджено поєднуються освітні процеси та дослідження. Інтернаціоналізація освітнього процесу відбувається з достатньо широким висвітленням, але низькою активністю студентів та НПП. Наявний відкритий доступ та своєчасне інформування щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання по всіх освітніх компонентах нормативної та вибіркової частини ОП. ЕГ констатує загальну відповідність вимогам критерію 4 з недоліками, зміст яких суттєво не впливає на якість ОП. Позитивні практики: Наявність сторінки ОП, де викладена вся інформація; доступ до силабусів ОК та НМК, можливість самостійно опрацювати лекційний матеріал, виконати завдання, пройти тестування за допомогою електронної системи підтримки навчального процесу. НПП кафедри митної справи та товарознавства мають наукові публікації, що кореспондуються з тематикою ОК, що викладаються ними, беруть участь у міжнародних конференціях, використовують ефективні способи взаємодії та результативність донесення до здобувачів повної та об’єктивної інформації про ОК; студентоцентричність в формуванні індивідуальної траєкторії навчання здобувачів за рахунок вдалого поєднання традиційних та інтерактивних методів навчання. Здобувачі залучені до наукової діяльності через участь в НДР та роботі наукового гуртка «Митник», мають публікації тез доповідей

**Недоліки**

Не всіма викладачами вказуються власні публікації у силабусах. Відсутність участі у міжнародних проєктах. Низька (порівняно із денною формою) залученість до наукової діяльності здобувачів заочної форми навчання ОП.

**Рекомендації**

Забезпечити включення викладачами переліку власних публікацій до силабусів дисциплін. Це дозволить здобувачам краще ознайомитися з науковими доробками викладачів та підвищить прозорість освітнього процесу. Розробити стратегію участі кафедри у міжнародних проєктах, включаючи ідентифікацію потенційних партнерів, формування робочих груп для написання проєктних заявок та призначення відповідальних осіб за моніторинг

міжнародних грантових можливостей. Активніше залучати до наукової діяльності здобувачів заочної форми навчання ОП шляхом розвитку дистанційних форм участі у наукових дослідженнях та конференціях.

**Рівень відповідності Критерію 4.**

Рівень В

**Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:**

**1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь**

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів регулюються: 1) Положенням про організацію освітнього процесу (https://surl.li/gjsghg); 2) Положенням про проведення комплексних контрольних робіт для здобувачів вищої освіти в ДПУ (http://surl.li/dstrr); 3) Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у ДПУ (http://surl.li/gpegg) та оприлюднені в робочих програмах і силабусах, що доступні для здобувачів на сайті ДПУ та платформі дистанційного навчання Moodle. На початку викладання дисциплін викладачі також інформують здобувачів щодо форм, критеріїв оцінювання та строки контрольних заходів. Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю й оцінюється за 100-бальною шкалою. Свої результати студенти можуть відслідковувати напротязі усього навчання в особистому кабінеті на платформі АСУ ДПУ (https://asu.dpu.edu.ua/). Результати складання підсумкового контролю регулюються Положенням про організацію освітнього процесу (https://surl.li/gjsghg). Підсумкова атестація здобувачів здійснюється шляхом захисту кваліфікаційної роботи (http://surl.li/dstrj), що дозволяє перевірити досягнення ПРН, встановлених в ОП. Під час зустрічі зі здобувачами було встановлено, що вони ознайомлюються з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання та вважають їх зрозумілими, чіткими, а також це підтверджує опитування (https://surl.li/njptlv).

**2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений**

Атестація здобувачів за ОП відбувається у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи і відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент», галузі знань «Управління та адміністрування», для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (https://surl.li/fpntlp).

**3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

На початку вивчення ОК здобувачі ознайомлюються з правилами, процедурами та критеріями оцінювання, що визначенні Положенням про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu). Об'єктивність екзаменаторів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu) та Положенням про рейтингове оцінювання результатів роботи НПП в ДПУ (http://surl.li/pftgbm). В ВНЗ проводяться тестування на дистанційній платформі Moodle (http://moodle.dpu.edu.ua), що не дає змоги порушити академічну доброчесність, оскільки оцінка виставляється автоматично системою. В ЗВО діє Положення про вирішення конфліктних ситуацій (http://surl.li/vhdcxc). Процедури повторного проходження контрольних заходів передбачені у Положенні про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu). Порядок ліквідації здобувачем академічної заборгованості визначає Положення про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu). Скарг на необ'єктивність екзаменаторів з боку здобувачів та випадків апеляції результатів підсумкового контролю у формі екзамену та диференційованого заліку на ОПП не було, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами. Однак, на ОП були випадки повторного проходження контрольних заходів - мали заборгованість: 2023/2024 н. р.: І курс – 10 здобувачів; ІІ курс – 7 здобувачів; ІІІ курс – 19 здобувачів; відраховано: 2021/2022 – 2 особи. В ДПУ врегульовано порядок оскарження процедури та результатів контрольних заходів Положення про організацію освітнього процесу в ДПУ (http://surl.li/gljswu). Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачених навчальним планом і робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо здобувач не погоджується з оцінкою за результатами контрольного заходу він має право подати апеляцію в день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я директора ННІ ЕБМС

за процедурою визначеною Положенням про апеляції в ДПУ. Інструментом гарантування об'єктивності цих процедур є включення роботодавців до складу ЕК для атестації здобувачів. Прикладів застосування даних процедур на ОП не було. Здобувачі зауважили, що у випадку бажання підвищити свій бал, вони звертаються до викладача та отримують додаткове завдання. За словами студентів, викладачі йдуть на зустріч бажаючим підвищити рейтинг успішності за ОК. У ДПУ функціонує Скринька довіри у фізичному та електронному вигляді.

**4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності**

Закладом вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, що визначені Кодексом академічної доброчесності (http://surl.li/mmyik), Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ http://surl.li/dmeqm, Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату (https://surl.li/ffjsnt , https://surl.li/icyfun), Положенням про академічну доброчесність в ДПУ (http://surl.li/bnbzef). В ЗВО популяризація академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу відбувається через тематичні семінари (http://surl.li/qxhsk), під час навчального процесу, на консультаціях. Для виявлення плагіату з вересня 2024 року використовується антиплагіатна система Strikeplagiarism https://strikeplagiarism.com/uk/, до цього заклад використовував систему система Unicheck (https://unicheck.com) (на запит ЕГ п.5 було надано зразки звітів перевірки робіт на плагіат). Перевірці підлягають авторські роботи: рукописи статей, тези доповідей, які надходять до редакцій наукових журналів або оргкомітетів наукових заходів; курсові та кваліфікаційні роботи. Автор має право подати апеляцію згідно з Положенням про академічну доброчесність та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ (http://surl.li/dmeqm). Апеляційна комісія ДПУ з питань академічної доброчесності наділяється правом одержувати і розглядати заяви про порушення питань етики, академічної доброчесності. За словами здобувачів, був лише один випадок порушення академічної доброчесності, студентка неправильно зрозуміла завдання та отримавши зауваження, виправила ситуацію. Щорічно в ДПУ проводиться тиждень академічної доброчесності (http://surl.li/pdnmtq, http://surl.li/tkoili).

**Загальний аналіз щодо Критерію 5:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Внутрішня нормативна база, яка регулює та визначає процедури проходження контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та дотримання академічної доброчесності оприлюднена на сайті, її положення є зрозумілими і обов'язковими для дотримання усім учасникам освітнього процесу. ЗВО активно використовує сучасні програмне забезпечення в якості інструментів протидії порушенням академічної доброчесності, популяризує академічну доброчесність. ОПП відповідає Критерію 5, однак зразкові практики відсутні. Позитивні практики: Різносторонні заходи для всіх учасників освітнього процесу, щодо важливості дотримання академічної доброчесності. Наявність електронного журналу, що дає змогу здобувачам відслідковувати результати навчання, слідкувати за розкладом.

**Недоліки**

Недоліки не були виявлені.

**Рекомендації**

Здобувачі зауважили, що у випадку бажання підвищити свій бал, вони звертаються до викладача та отримують додаткове завдання. За словами студентів, викладачі йдуть на зустріч бажаючим підвищити рейтинг успішності за ОК. Рекомендовано розробити та формалізувати прозору процедуру підвищення балів за ОК з чіткими критеріями та однаковими можливостями для всіх здобувачів.

**Рівень відповідності Критерію 5.**

Рівень В

**Критерій 6. Людські ресурси:**

**1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством**

Під час експертизи, було здійснено аналіз наукової та професійної діяльності за інформацією наведеної на офіційній сторінці кафедри митної справи та товарознавства (https://dpu.edu.ua/kaf-myt-spravy-tovarozn сайті), даними табл. 2 Відомостей СО та додатково наданої інформації на зустрічах з фокус-групами. Відповідність кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації ОП базується на наявності профільної освіти, фахових публікацій в тому числі у міжнародних виданнях; стажуванням, та іншими аспектами виконання пунктів ліцензійних вимог. НПП, що забезпечують ОК відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності (виконується мін 4 пункти). Гарант ОП та НПП групи забезпечення мають відповідні до спеціальності ОП наукові ступені та вчені звання, періодично підвищують науково-професійний рівень і кваліфікацію, мають достатню кількість наукових публікацій за фахом (https://cutt.ly/HrrPbdK9). Серед числа викладачів задіяних у реалізації ОП також є залучені викладачі суміжних кафедр та підрозділів. На момент акредитації на кафедрі працюють викладачі, які є мають практичний досвід у митній справі. НПП періодично підвищують науково-професійний рівень і кваліфікацію, зокрема за кордоном (https://cutt.ly/8rrPv87S), мають достатню кількість наукових публікацій за фахом. Наведені характеристики свідчать про належну академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що дає змогу забезпечити досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Професійна кваліфікація НПП залучених до реалізації ОП відповідає профілю даної ОП. В ході проведення зустрічей, здобувачі відмітили високий професійний рівень НПП. Загалом ЕГ вважає, що кадровий потенціал кафедри, професійний рівень НПП задовольняє чинні вимоги і є достатнім для досягнення визначених ОП цілей та ПРН.

**2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються**

В цілому, порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП регулюється Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (https://cutt.ly/zrrSFgiA). Відбір передбачає вимоги: до освіти, наявності наукового ступеня, вченого звання, їх відповідності для викладання дисциплін, списку наукових праць та результатів професійної діяльності відповідно до п.38 ЛУ. Під час формування викладацького складу ОПП враховуються: рівень наукової та публікаційної активності; рейтинг оцінювання викладача, результати оцінювання НПП здобувачами «Викладач очима здобувача». Умовою участі у конкурсі є проведення відкритого заняття відповідно до Положення про планування, проведення та оцінювання відкритих занять в ДПУ (https://cutt.ly/wrrSGxcf). Конкурсне відкрите заняття проводиться в обов'язковому порядку науково-педагогічним працівником кафедри, який претендує на присвоєння вченого звання, або перед обранням за конкурсною основою (у зв'язку із закінченням терміну роботи за договором чи контрактом; у зв'язку з обранням за конкурсом на заміщення вакантної посади). Пробне - проводиться претендентом на посаду викладача для підтвердження своєї професійної придатності. Пробне заняття проводиться за рішенням завідувача кафедри

**3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу**

Участь у реалізації освітнього процесу за ОПП Менеджмент митної справи беруть НПП з досвідом практичної роботи у сфері митної діяльності (В.В.Борса, О.В. Немировська). У ДПУ відбуваються гостьові лекції, інформація про які є на сайті (зокрема, https://cutt.ly/mrrPGY8e, https://cutt.ly/UrrPG0z8) та була підтверджена на зустрічі із роботодавцями. Студенти регулярно проходять навчальну практику в органах Державної митної служби України на основі укладеної угоди про співробітництво.

**4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності**

Стратегія розвитку ДПУ на 2022-2027 роки визначає формування культури викладання як один з ключових напрямів (https://cutt.ly/urrI47LG). Для цього передбачено створення умов та укладення договорів з іноземними закладами вищої освіти для організації міжнародних програм підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, формування якісного кадрового потенціалу через регулярні та ефективні стажування в підрозділах Мінфіну, інших органах виконавчої влади, провідних науково-освітніх центрах та підприємствах. ДПУ створив Інститут підвищення кваліфікації та післядипломної освіти з відділом програм підвищення кваліфікації для НПП. Для науково-педагогічних працівників наразі доступні програми: Використання штучного інтелекту в

освітньому процесі, Автоматизація діловодства за допомогою системи електронного документообігу АСКОД, Українська мова та комунікаційні стратегії у професійному спілкуванні освітян, Навички психологічної самодопомоги та допомоги іншим у кризових ситуаціях для співробітників освітньої сфери, Комунікативні закони та публічне спілкування у професійній діяльності (https://cutt.ly/LrrI7I03). Навчально-методичний відділ університету систематично проводить тренінги та інтенсиви для підвищення викладацької майстерності (https://dpu.edu.ua/treninhy-intensyvy-ta-vorkshopy) . Університет також розвиває співпрацю з іншими організаціями. Укладено договори з іноземними закладами вищої освіти для стажування викладачів, а Навчально-науковий інститут співпрацює з міжнародними організаціями для підтримки професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Забезпечуються можливості стажування в підрозділах Мінфіну, органах виконавчої влади та на підприємствах. ДПУ заохочує розвиток викладацької майстерності через систему фінансового та нематеріального стимулювання. Діє преміювання за участь у наукових заходах, матеріальне заохочення за результатами щорічного рейтингу викладачів, складовою якого є підвищення кваліфікації та стажування (https://cutt.ly/PrrPzFkh). Застосовуються також нематеріальні заохочення у вигляді почесних грамот та подяк. Діє система зворотного зв'язку через анкетування «Викладач очима здобувача» для оцінки та вдосконалення викладацької діяльності. Позитивною практикою є створення та оприлюднення графіків відкритих лекцій (https://dpu.edu.ua/hostovi-lektsii-ta-vidkryti-zaniattia) та гостьових міжнародних лекцій, розміщення на сайті ДПУ записів та презентаційних матеріалів (https://dpu.edu.ua/universytet/mizhnarodni-lektsii), що сприяє формуванню позитивного іміджу університету, демонструє якість та рівень викладання, що може бути важливим фактором для абітурієнтів при виборі закладу освіти. ЕГ вважає доцільним стимулювати підвищення кваліфікації НПП в рамках міжнародної академічної мобільності (training та teaching) за програмами Еразмус +, на зустрічі з НПП викладачі зазначали свої стажування, але не участь у мобільності, відсутність участі пояснили зайнятістю.

**Загальний аналіз щодо Критерію 6:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

ОП Менеджмент митної справи демонструє загалом високий рівень відповідності Критерію 6 Людські ресурси. Залучені до її реалізації викладачі мають належну академічну та професійну кваліфікацію, що підтверджується профільною освітою, науковими публікаціями, в тому числі у міжнародних виданнях, та відповідністю ліцензійним умовам. Заклад створив комплексну систему підтримки професійного розвитку викладачів через Інститут підвищення кваліфікації, проведення тренінгів та воркшопів, а також через фінансові та нематеріальні форми заохочення. Недоліки не є суттєвими, можуть бути усунені та не позначилися на набутті компетентностей й досягненні програмних результатів навчання. Позитивні практики у контексті Критерію 6: Висока кваліфікація викладацького складу, що забезпечує освітню програму «Менеджмент митної справи«, з профільною освітою, фаховими публікаціями в міжнародних виданнях та відповідністю ліцензійним умовам Залучення до викладання фахівців з практичним досвідом у сфері митної справи, що забезпечує практичну складову навчального процесу Систематичне проведення гостьових лекцій із залученням роботодавців та експертів галузі Наявність Інституту підвищення кваліфікації та післядипломної освіти з спектром програм розвитку для викладачів Створення та публічне оприлюднення графіків відкритих та гостьових міжнародних лекцій з розміщенням записів та презентаційних матеріалів на сайті університету

**Недоліки**

Недостатня участь науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності (teaching та training) за програмами Еразмус+.

**Рекомендації**

Рекомендовано створити механізм заміщення викладачів під час їхньої участі в програмах академічної мобільності для забезпечення безперервності навчального процесу, організувати інформаційні семінари щодо можливостей та переваг участі в програмах Еразмус+ та інших міжнародних проєктах для підвищення обізнаності викладачів.

**Рівень відповідності Критерію 6.**

Рівень B

**Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:**

**1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання**

Під час огляду МТБ в режимі реального часу ЕГ пересвідчилась, що аудиторії обладнані сучасними меблями та устаткуванням, наявні спеціалізовані аудиторії регіональних підрозділів митної служби України, комп'ютерні зали, бібліотека, читальні зали, конференц-зала. Учасники освітнього процесу мають доступ до безоплатного використання покриття Wi-Fi. Усі приміщення, включаючи коридори, мають зразковий вигляд. Наявні гуртожитки, 6 сертифікованих укриттів і система сповіщення про повітряну тривогу. У бібліотеці ДПУ створена база даних «ДПУ/Бібліотека», інституційний репозитарій, електронний каталог, є доступ до світових електронних бібліотек, наукометричних баз даних та каталогів через електронний читальний зал. Увесь обсяг літератури оцифровано, що дає змогу користуватись сучасними інформаційними ресурсами у дистанційному форматі. НМЗ розміщено в авторизованому доступі в системі Moodle. Навчально-методичне забезпечення ОП систематично наповнюється й оновлюється. Спортивна інфраструктура ЗВО включає стадіон з футбольним полем, спортивний майданчик. Функціонує Центр студії спорту для занять фізичною культурою, організації і проведення оздоровчих, спортивних заходів, популяризації здорового способу життя (http://surl.li/eoblka). Бібліотека надає сервіси для оформлення джерел інформації та пошуку УДК, для НПП допомагає в пошуку джерел для наповнення методичного забезпечення. ЗВО використовує ліцензійне програмне забезпечення, а саме: MD Office, QD Professional, Power BI та безкоштовні демо-версії програм та аналітичних ресурсів, що надає Державна митна служба. МТБ ЗВО забезпечує досягнення цілей та ПРН, визначених ОП. Наразі МТБ майже повністю відновлено, однак відновлення після збройної агресії досі триває.

**2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства**

Усі учасники мають безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів: бібліотеки, комп'ютерних зал, покриття Wi-Fi, стадіону з футбольним полем, спорт. майданчика, систем дистанційного навчання (АСУ ДПУ, Moodle) необхідних для освітнього процесу, для всіх його учасників. Під час зустрічей з НПП, здобувачами, випускниками, директором бібліотеки, провідним фахівецем-інженером з охорони праці відділу безпеки, охорони праці та цивільного захисту, начальником студентського спорту, провідним фахівець відділу молодіжної політики та під час огляду МТБ ЕГ в цьому переконалась.

**3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я**

Забезпечення безпечного освітнього середовища для життя, фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про безпеку, охорону праці та цивільного захисту (http://surl.li/omrddj), Положенням про відділ з охорони праці та пожежної безпеки в ДПУ (http://surl.li/mwrsk). ЗВО приділяє окрему увагу цивільному захисту (http://surl.li/mzgvle), проводячи зустрічі студентів із запрошеними фахівцями протимінної безпеки. У кожному корпусі наявні відеоспостереження та турнікети, сертифіковані укриття, що забезпечені питною та технічною водою, обігрівачами, місцями для сидіння, проекторами для продовження навчального процесу в укритті. Корпуси обладнано пожежною та тривожною сигналізаціями. А також, на випадок відсутності електроенергії, ЗВО має потужний генератор, що дозволяє продовжувати освітній процес у випадку відключень.

**4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою**

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється через особисті кабінети у системі АСУ (https://asu.dpu.edu.ua/ ), Порталу дистанційної освіти ДПУ (https://asu.dpu.edu.ua/ ), взаємодією з кураторами, НПП та кафедрами ННІ. Організаційна підтримка здійснюється гарантом ОПП та групою забезпечення, кафедрою, кураторами груп, адміністрацією ННІ та ДПУ, органами студентського самоврядування, маючи на меті сформувати відчуття єдності студентської спільноти. Інформаційна підтримка відбувається системою інформування здобувачів вищої освіти технічними засобами, через офіційний веб-сайт, систему АСУ, сторінки у соціальних мережах ДПУ (https://www.facebook.com/statetaxuniversity ), інституту (http://surl.li/iwazmp ) та кафедри, для швидкого інформування про важливі події. Також створено спільні чати студентського самоврядування, груп та директорату з старостами, інтерактивні рядки, що розміщені на входах у корпуси, групи в соц. мережах. Заняття спортом проводяться в межах ОП (ОК6), а також у Центрі-студії спорту для занять фізичною культурою, організації і проведення масових оздоровчих, спортивних заходів, популяризації здорового способу життя (http://surl.li/eoblka). Підтримка ментального здоров'я здійснюється працівниками відділу молодіжної політики ДПУ (http://surl.li/bssfex)

і через скриньку довіри. Консультативна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється кураторами академгруп та НПП. Інформацію щодо практики та працевлаштування здобувачі вищої освіти ОПП можуть отримати у відділі профорієнтації, практики та кар'єрного розвитку (http://surl.li/qpkwa ), соціальні питання вирішує дирекція ННІ (http://surl.li/rzkxz ) та відділ молодіжної політики (http://surl.li/qpkvh ). Соціальна підтримка включає забезпечення студентів, які цього потребують, гуртожитками, документальний супровід для отримання соціальної чи підвищеної стипендії, а також допомогу вразливим категоріям здобувачів.

**5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою**

ДПУ створив необхідні умови для реалізації інклюзивного освітнього процесу відповідно до п. 2.2.4, 2.2.23, 4.4.6, 4.4.8 Статуту університету (http://surl.li/holmmn) та Положення про організацію освітнього процесу (http://surl.li/kiqwtr). Університет забезпечує здобувачів освіти з особливими потребами безперешкодним доступом до навчально-методичних матеріалів, бібліотечних ресурсів і наукометричних баз даних. Також надається індивідуальна консультативна допомога, психолого-педагогічний супровід, технічно оснащені аудиторії та спеціально обладнані кімнати в гуртожитках, а також підтримка у працевлаштуванні. На офіційному сайті ДПУ функціонує сторінка «Безбар'єрний освітній простір» (http://surl.li/movvr), що містить актуальну інформацію для осіб з особливими потребами. Для створення комфортних умов навчання передбачені адаптовані парти в лекційних аудиторіях, зони відпочинку, простора бібліотека, широкі проходи та безпорогові дверні блоки, навчальні корпуси обладнані пандусами, адаптованими вбиральнями на першому поверсі та ліфтами, що було підтверджено під час огляду МТБ. Розклад занять формується з урахуванням доступності аудиторій для осіб з обмеженою мобільністю та достатньої тривалості перерв для пересування. Також проводяться заняття з лікувальної фізкультури та надається психологічна підтримка. Серед здобувачів вищої освіти за ОП осіб із особливими освітніми потребами немає.

**6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Вирішення конфліктних ситуацій в ДПУ роз'яснено в Пам'ятці щодо шляхів регулювання конфлікту інтересів (http://surl.li/ctmia) та Пам'ятці щодо запобігання та протидії корупції, обмежень, обов'язків та відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення в ДПУ (http://surl.li/mwyul). Для надання допомоги усім учасникам освітнього процесу у вирішенні складних питань та врегулюванні конфліктних ситуацій функціонує Скринька довіри (https://dpu.edu.ua/skrinka-doviri). Для попередження та оцінки корупційних ризиків в ДПУ створено відділ з питань запобігання та виявлення корупції (http://surl.li/ctmjy) та Комісію з оцінки корупційних ризиків в університеті (http://surl.li/ctmjr ). Задля попередження конфліктних ситуацій у колективах студентів куратори академічних груп і дирекція ННІ проводять спеціальні заходи (бесіди, виховні години). Також для членів приймальної комісії ДПУ розроблено рекомендації з питань запобігання корупції у період вступної кампанії 2024 та розміщено на сайті закладу (http://surl.li/ctmld). НПП кафедри, в межах підвищення кваліфікації пройшли курси з питань дотримання антикорупційного законодавства (http://surl.li/jgdpgd ). Під час зустрічі здобувачі вищої освіти підтвердили відсутність конфліктних ситуацій.

**Загальний аналіз щодо Критерію 7:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

ОПП «Менеджмент митної справи» загалом відповідає Критерію 7 та відповідає рівню В. Рекомендації щодо покращення є досяжними та можуть бути впроваджені без значних труднощів. Позитивні практики: Наявність спеціалізованих аудиторій, безоплатний доступ до Wi-Fi та наукометричних баз даних, ресурсів бібліотеки. Використання платформ АСУ та Moodle. Відкритість у взаємодії учасників освітнього процесу та надані допомоги. Швидке відновлення МТБ після збройної агресії.

**Недоліки**

На думку ЕГ, перелік питань вивчених ЕГ опитувань здобувачів не дозволяє зробити висновки щодо рівня задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою (питання або відсутні, або прямо не стосуються ступеня задоволеності).

**Рекомендації**

Включити питання щодо рівня задоволеності здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою до опитувань.

**Рівень відповідності Критерію 7.**

Рівень В

**Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:**

**1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми**

Розроблення, затвердження, моніторинг, періодичний перегляд та акредитація ОП відбувається у ДПУ згідно із визначеною Стратегією розвитку ДПУ на 2022-2027 рр. (http://surl.li/vizujz) та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та керується положеннями «Про розробку, затвердження, моніторинг та припинення освітніх програм у ДПУ» (http://surl.li/wraeiw) та «Про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ДПУ» (http://surl.li/rsargb). Під час zoom-зустрічі із гарантом було з'ясовано, що останній перегляд відбувся 2024 р. Було враховано рекомендації, надані при здійсненні акредитаційної експертизи освітньої програми, обговорення зі стейкхолдерами, студентами та академічною спільнотою (http://surl.li/onbslu, http://surl.li/qjzfjc), додано ОК9 «Стандарти доброчесності», ОК14 «Комунікативний менеджмент», ОК15 «Теорія організації«», ОК16 Студія«Тайм-менеджмент та техніки переговорів«, ОК25 «Лідерство та орг.розвиток», ОК31 «Управління ланцюгами постачань» (протокол засідання кафедри №13 від 29.05.2024 (http://surl.li/lsgaym). ОП зазнала значних змін у формулюванні предметної області, мети, матриць відповідності тощо (http://surl.li/xsxhde). До того її проєкт був розміщений на сайті ЗВО https://surl.li/pcriyv, розісланий стейкголдерам, з якими його обговорили і від яких отримали практичні рекомендації (https://surl.li/vydkvq). За результатами нарад та консультацій гарантом ОП, робочою групою погоджено зміни до певних ОК, що відображено в оновленому змісті ОП. Вони стосуються осучаснення освітн. процесу, спрямов. на удосконал. фахових компетентн. Зокрема, СК16, СК17, СК18, СК19 які стосуються здійснення митної справи, використання їх для прийняття управлінських рішень, підходів до управління суб'єктами митних відносин, використання спеціалізованого програмним забезпеченням у сфері ЗЕД та митної справи, протидії корупції та митним порушенням. Збільшено кредитність та уніфіковано обсяги ВК, з метою реалізації загально університетського каталогу вибіркових дисциплін (https://surl.li/xxclil) Тож до ОП були внесені суттєві зміни, які забезпечили її логічність, професійність, чітку практичну спрямованість.

**2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

Опитування різних груп стейкхолдерів було з'ясовано, що здобувачі освіти залучені до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ОП було з'ясовано, що всі побажання та рекомендації здобувачі можуть надати на засіданнях кафедри митної справи та товарознавства, куди вони запрошуються для обговорення змісту ОПП. Під час zoom-зустрічі із здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що вони приймали участь у засіданнях кафедри, на яких проходило обговорення, схвалення та затвердження даної ОП(http://surl.li/djeekp). Враховуючи результати опитування здобувачів вищої освіти, до ОПП у редакції 2024 року включено ОК16 Студія «Тайм-менеджмент та техніки переговорів». Здобувачі ЗВО та студентське самоврядування у спілкування підтвердили, що їх опитують щодо задоволеності освітнього процесу (http://surl.li/bapzsj, http://surl.li/mancig, http://surl.li/aglsyo). Усі зауваження та пропозиції щодо якості освітнього процесу студенти можуть надавати представникам студентського самоврядування, заступнику декана чи гаранту. На сайті ЗВО висвітлено окремо результати опитування здобувачів вищої освіти I–IV курсів щодо напрямів удосконалення якості освітнього процесу (https://surl.li/kwkmkc). ЕГ встановлено, що думка здобувачів ОП береться до уваги під час розробки або перегляду ОП, здобувачі ОП включені до робочої групи. Однак, на думку ЕГ, питання в анкетах слід ставити більш конкретно, зокрема щодо опитування на тему "Оцінювання освітнього процесу", бо на сайті зазначено, що 55,9% ніколи не долучались до обговорення ОП, а 47,5 % респондентів зазначили, що не отримали відповіді в процесі обговорення освітньої програми (https://drive.google.com/file/d/1502zZ-VFGr__rbzlH26wSIQG0FzMV01f/view). Але під час опитування здобувачів на zoom-зустрічі з'ясувалося, що це питання було поставлене некоректно.

**3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери**

Роботодавці відзначають, що вони приймають участь у засіданні кафедри, де висловлюють свої пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення ОП; співпрацюють із ЗВО та кафедрою щодо подальшого розвитку ОП.

Пропозиції фахівців підприємст та організацій, як потенційних роботодавців для майбутніх випускників, враховані завдяки їх залученню до рецензування та обговорення проєктів ОПП (http://surl.li/xjyile, http://surl.li/gkygwn, http://surl.li/zurhlb). Зі здобувачами вищої освіти працюють провідні фахівці-практики, які беруть участь у науково-комунікативних заходах та засіданняхкафедри, під час яких обговорюються питання удосконалення освітнього процесу, ОПП, змісту та структури ОК (Протоколи засідання кафедри та стейкхолдерів від 29.05.24 №13 (http://surl.li/lsgaym). Так, директор ТОВ «Вино і море» Ромахова О. (http://surl.li/zurhlb) запропонувала додати до НП ОП навчальні дисципліни «Інноваційний менеджмент», «Управління ланцюгами поставки». ЕГ з'ясувала, що роботодавців можна вважати повноцінними партнерами, які залучені до процесу періодичного перегляду та рецензування ОП та інших процедур забезпечення її якості, однак бажано анкети та результати опитування розміщувати на сайті ЗВО. Також під час зустрічі ЕГ з фокус-групою роботодавців виявлено їх зацікавленість та готовність до проведення занять в рамках окремих ОК.

**4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)**

Кар'єрний шлях випускників ОП, збір та аналіз інформації про їх працевлаштування здійснюється підрозділом в складі кадрової служби ДПУ. Моніторинг здійснюється переважно через проведення зустрічей у форматі заходів до Дня факультету, Днів відкритих дверей, круглих столів, ярмарки вакансій, куди запрошуються випускники. Під час заходів заслуховуються їх пропозиції та рекомендації з подальшим узагальненням гарантом ОП та розглядом під час оновлення ОП. Це було підтверджено на зустрічі з роботодавцями, серед яких є випускники ОП Менеджмент митної справи. Однак, під час zoom-зустрічі з випускниками було відзначено, що вони хотіли б більшої уваги від ДПУ, оновлення інформації про видатних випускників на сайті.

**5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін**

В ЗВО створено Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи, завданням якого є: проведення різних видів моніторингу: періодичного перегляду освітніх програм (https://surl.li/qfkdai), навчальних планів та інших навчально-методичних документів з метою забезпечення відповідності стандартам вищої освіти; опитування, анкетування, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників, випускників університету та роботодавців щодо якості змісту освітніх програм (https://drive.google.com/file/d/16uXDBA4gRhBVyh3SkcTt_to1sxTrkrec/view) та діє відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ДПУ (http://surl.li/sdsyxu). Окрім цього, виявлення недоліків в освітньому процесі здійснюється за допомогою систематичних анкетувань здобувачів вищої освіти щодо якості ОП та за допомогою результатів анкетування здобувачів вищої освіти, що регламентуються «Положенням про анкетування здобувачів вищої освіти ДПУ "Викладач очима здобувача"» (http://surl.li/fxgwya ). За результатами анкетувань на засіданнях кафедри відбувається обговорення та реагування на виявлені недоліки (Протокол 29.05.24 №13 (http://surl.li/lbwcmq). Пропозиції фахівців з митної служби, провідних співробітників ДМСУ, як потенційних роботодавців для майбутніх випускників, враховані завдяки їх залученню до рецензування та обговорення проектів ОПП (http://surl.li/csqyzz, http://surl.li/biegyb, http://surl.li/istisk). На постійній основі фахівці-практики беруть участь у науково-комунікативних заходах та засіданнях кафедри, під час яких обговорюються питання удосконалення освітнього процесу, ОПП, змісту та структури ОК (протокол засідання кафедри від 29.05.24 №13 (http://surl.li/lbwcmq). Пропозиції роботодавців щодо удосконалення підготовки враховано під час розробки ОПП (http://surl.li/qttxcu). Під час оновлення ОПП враховувались інтереси та пропозиції стейкхолдерів: свої пропозиції висловили керівники субєктів ЗЕД (http://surl.li/ydpeol), які брали участь в обговоренні питань удосконалення змісту ОПП під час засідань робочої групи (протокол від 29.05.24 № 13 (http://surl.li/lbwcmq). Кафедра постійно проводить робочі зустрічі щодо питань активізації практичної взаємодії у сфері підготовки здобувачів вищої освіти, якісного поєднання теоретичної та практичної компоненти та організації навчання. Приклад однієї з зустрічей з начальником відділу по роботі з персоналом Енергетичної митниці (http://surl.li/tkquka).

**6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми**

На zoom-зустрічі з адміністрацією та менеджментом ЗВО було встановлено, що в ЗВО існує система опрацювання результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. Ініціаторами перегляду ОПП є стейкхолдери: здобувачі та випускники; роботодавці; академічна спільнота; адміністрація ННІ та ДПУ, а також інші зацікавлені особи (протокол від 29.05.24 No 13 (http://surl.li/lbwcmq). При затвердженні кафедрою змін до ОПП, пропозиції розглядаються і погоджуються Вченою радою ННІ та Науково-методичною радою ДПУ, з подальшим розглядом і затвердженням Вченою радою університету. З метою оновлення або удосконалення змісту ОПП формуються пропозиції щодо змін. При цьому регулярно проводиться громадське обговорення проектів ОП через оприлюднення їх на сайті ДПУ (https://surl.li/jfezwe). Останній перегляд відбувся 2024 р. Було враховано рекомендації, надані при здійсненні акредитаційної експертизи освітньої програми, обговорення зі стейкхолдерами, студентами та

академічною спільнотою (http://surl.li/onbslu, http://surl.li/qjzfjc), додано ОК9 “Стандарти доброчесності”, ОК14 “Комунікативний менеджмент”, ОК15 “Теорія організації”, ОК16 Студія “Тайм-менеджмент та техніки переговорів”, ОК25 “Лідерство та орг.розвиток”, ОК31 “Управління ланцюгами постачань” (протокол засідання кафедри №13 від 29.05.2024 (http://surl.li/lsgaym). ОПП зазнала значних змін у формулюванні предметної області, мети, матриць відповідності тощо (http://surl.li/xsxhde). До того її проєкт був розміщений на сайті ЗВО https://surl.li/pcriyv, розісланий стейкголдерам, з якими його обговор. і від яких отримали практичні рекоменд. (https://surl.li/vydkvq). Проєкт ОП обговорювався на науково-методичній раді ДПУ, засіданні Постійної комісії Вченої ради з навчально-методичної роботи та соціальних питань, Вченої ради ДПУ. Узагальнено відгуки та побажання від НПП, роботодавців, керівників баз практики щодо оптимізації ОК ОП. За результатами нарад та консультацій гарантом ОП, робочою групою погоджено зміни до певних ОК, що відображено в оновленому змісті ОП. Вони стосуються осучаснення освітнього процесу, спрямовані на удосконалення фахових компетентностей. Зокрема, СК16, СК17, СК18, СК19 які стосуються здійснення митної справи, використання їх для прийняття управлінських рішень, підходів до управління суб’єктами митних відносин, використання спеціалізованого програмним забезпеченням у сфері ЗЕД та митної справи, протидії корупції та митним порушенням. Збільшено кредитність та уніфіковано обсяги ВК, з метою реалізації загально університетського каталогу вибіркових дисциплін (https://surl.li/xxclil). Таким чином, з урахуванням зауважень попередньої акредитації до ОП були внесені суттєві зміни, які забезпечили її логічність, професійність, чітку практичну спрямованість.

**7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою**

За результатами проведених зустрічей, аналізу інформації, оприлюдненої на сайті ДПУ, та додаткових матеріалів, наданих гарантом, експерти дійшли висновку, що в ЗВО ведеться системна робота по формуванню внутрішньої культури якості на основі врахування результатів внутрішнього та зовнішнього оцінювання якості вищої освіти. Культури якості вищої освіти в ЗВО базується на прозорості реалізації освітнього процесу та компетентнісному підході досягнення програмних результатів навчання, сприяє залученню різних груп стейкхолдерів до розвитку ОП та сприяє формуванню в ЗВО культури доброчесності. За рік після останньої акредитації ОП відбулися зміни не лише ОП, але й в системі внутрішнього оцінювання якості вищої освіти в цілому в Університеті. Зустрічі експертів з різними фокус-групами підтверджують розуміння всіма причетними до освітнього процесу необхідності покращення якості освіти.

**Загальний аналіз щодо Критерію 8:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

У процесі акредитації ОП Менеджмент митної справи у ДПУ було встановлено, що в ЗВО послідовно дотримуються чітко визначених процедур розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі вищої освіти (в тому числі через органи студентського самоврядування), викладачі, роботодавці залучені до процесу періодичного перегляду ОП. В університеті існує часткова практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників (через кураторів), а також через опитування всіх зацікавлених сторін та моніторинг ОП сформована культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку зазначеної ОП. ОП в цілому відповідає вимогам критерію 8. Позитивні практики: Існування чітких процедур щодо оновлення ОП. ЗВО має ключові елементи системи внутрішнього моніторингу якості освітніх програм. Позиція внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів враховується під час модернізації ОП. Роботодавці та інші стейкхолдери готові до подальшого розвитку ОП.

**Недоліки**

1) Питання в анкетах слід ставити більш конкретно, зокрема щодо опитування на тему “Оцінювання освітнього процесу”, бо на сайті зазначено, що 55,9% ніколи не долучались до обговорення ОП, а 47,5 % респондентів зазначили, що не отримали відповіді в процесі обговорення освітньої програми (https://drive.google.com/file/d/1502zZ-VFGr__rbzlH26wSIQGoFzMVo1f/view). Під час опитування здобувачів на zoom-зустрічі з’ясувалося, що це питання було поставлене некоректно. 2) Залучення роботодавців до проведення аудиторних занять зі здобувачами є дещо епізодичним. Під час зустрічі з фокус-групою роботодавців виявлено їх зацікавленість та готовність до проведення занять в рамках окремих ОК.

**Рекомендації**

1. Роботодавцями було висловлено думку щодо доцільності залучення висококваліфікованих фахівців-практиків до проведення занять в рамках окремих ОК, як закріплення набутих знань, що забезпечить систематичність проведення аудиторних занять зі здобувачами представниками бізнесу. Рекомендовано розглянути можливості впровадити систематичну практику залучення роботодавців до проведення занять в рамках освітніх компонентів програми Менеджмент митної справи. 2. ЕГ було відзначено, що ЗВО має посилити практику збирання, аналізу, та

врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників шляхом їх анкетування. Випускники висловлювали бажання стати амбасадорами ДПУ з розміщенням інформації про їхній успіх та активніше долучатись до проведення занять, семінарів. 3. Переглянути перелік та формулювання питань в анкетах для здобувачів освіти.

**Рівень відповідності Критерію 8.**

Рівень В

**Критерій 9. Прозорість та публічність:**

**1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

Під час проведення акредитаційної експертизи експертна група зробила висновок, що правила і процедури, які регулюють права та обов`язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, регламентуються такими документами: Статутом ДПУ (https://cutt.ly/3rrAQiTE); Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ДПУ (https://cutt.ly/orrAF0qc); Положенням про організацію освітнього процесу в ДПУ (https://cutt.ly/jrrSmViY), Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ДПУ (https://cutt.ly/JrrSQbNx), Кодексом академічної доброчесності ДПУ (https://cutt.ly/mrrATBxK), Кодексом честі та корпоративної етики ДПУ (https://cutt.ly/VrrAYfte), Положенням про академічну доброчесність в ДПУ (https://cutt.ly/0rrSRitw), Положенням про анкетування здобувачів вищої освіти ДПУ «Викладач очима здобувача» (https://cutt.ly/OrrAYD0U), Положення про порядок визнання в Державному податковому університеті результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті (https://cutt.ly/4rrST2Qy), Положенням про вирішення конфліктних ситуацій (https://cutt.ly/frrAPX8W), нормативними документами студентського самоврядування (https://dpu.edu.ua/dokumenty-studentskoho-parlamentu) та іншими. Всі нормативні документи ЗВО розміщені у вільному доступі на офіційному сайті (https://dpu.edu.ua/osnovni-documenty).

**2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін**

ЕГ пересвідчилася, що проєкт ОПП «Менеджмент митної справи» оприлюднено на офіційному сайті ДПУ на сторінці кафедри з метою ознайомлення й отримання пропозицій та зауважень стейкхолдерів (https://cutt.ly/ArrDhsbS). Також на сайті розміщені узагальнені пропозиції до ОПП після громадського обговорення проєкту (https://cutt.ly/HrrDhUy2). На час проведення акредитаційної експертизи на сайті кафедри розміщено і проєкти інших ОП кафедри митної справи та товарознавства. Під час зустрічі з роботодавцями експертна група отримала інформацію про те, що вони беруть активну участь у формуванні ОП, їхні рекомендації розглядають на засіданнях робочої групи та кафедри. Разом з тим, на офіційній сторінці кафедри представлено результати опитування студентів щодо ОПП. Незрозумілим є рішення перекласти англійською мовою лише частини ОП (ПРН, описові елементи профілю ОП), у проєкті ОПП – той самий підхід (https://cutt.ly/ArrDhsbS). Це може створювати певну непослідовність та ускладнити сприйняття документа.

**3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

На офіційному веб сайті оприлюднено ОПП Менеджмент митної справи (Сайт Каталог освітніх програм ДПУ (https://dpu.edu.ua/kataloh-osvitnikh-prohram). На сторінці кафедри розміщено ОПП 2024 (https://cutt.ly/trrFOn8e) та ОПП (2019, 2020, 2021, 2023). В 2022 р. змін до ОПП 2021 р. не було внесено. Крім ОПП на сайті представлена комплексна інформація про освітню програму, включаючи її гаранта та групу забезпечення, навчальні плани, обов'язкові та вибіркові дисципліни, наукову діяльність, практику, співпрацю зі стейкхолдерами та можливості неформальної освіти й інтернаціоналізації (https://cutt.ly/trrFOn8e). На сайті ДПУ у вкладці «Ласкаво просимо до Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи ДПУ» розміщено посилання на редакцію ОПП 2023 року (https://dpu.edu.ua/index.php/inst-ekbezp-tamytnoi-spv).

**Загальний аналіз щодо Критерію 9:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

Еекспертна група констатує, що недоліки не є суттєвими та можуть бути усунені у короткотерміновому періоді, і ОП Менеджмент митної справи та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9, оскільки заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства, визначені правила дотримуються під час освітнього процесу, проєкт ОП оприлюднено і є форма зворотнього зв'язку для пропозицій від стейкхолдерів. Позитивні практики включають: чітку систему нормативних документів університету з повним доступом на офіційному сайті, своєчасне оприлюднення проекту ОП Менеджмент митної справи для громадського обговорення, документоване врахування пропозицій роботодавців, активне залучення роботодавців до формування програми, комплексне представлення інформації про ОПП на сайті, забезпечення доступу до всіх редакцій програми за різні роки, та оприлюднення результатів опитування студентів щодо ОПП.

**Недоліки**

ЕГ виявила, що лие частини освітньої програми (програмні результати навчання, описові елементи профілю ОП) перекладені англійською мовою, що створює непослідовність та ускладнює сприйняття документа. На сайті ДПУ у вкладці «Ласкаво просимо до Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи ДПУ» розміщено посилання на редакцію ОПП 2023 року.

**Рекомендації**

Забезпечити повний та послідовний переклад освітньої програми англійською мовою для забезпечення доступності інформації для міжнародної аудиторії (якщо ДПУ вважає це доцільним). В цілому, на офіційному сайті ЗВО, велика кількість нормативних документів, що є позитивним фактором. Але потрібно слідкувати за актуальністю інформації, щоб уникнути розміщення застарілої і нерелевантної, зокрема, оновити редакцію ОП на вкладці «Ласкаво просимо до Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи ДПУ», де розміщено посилання на редакцію ОПП 2023 року.

**Рівень відповідності Критерію 9.**

Рівень В

**Критерій 10. Навчання через дослідження:**

**1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності**

*не застосовується*

**2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників**

*не застосовується*

**3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі**

*не застосовується*

**4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)**

*не застосовується*

**5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо**

*не застосовується*

**6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються**

*не застосовується*

**7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності**

*не застосовується*

**Загальний аналіз щодо Критерію 10:**

**Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм**

*не застосовується*

**Недоліки**

*не застосовується*

**Рекомендації**

*не застосовується*

**Рівень відповідності Критерію 10.**

*не застосовується*

## IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

*дані відсутні*

## V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні.**

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

| | |
|---|---|
| **Критерій 1.** Проектування та цілі освітньої програми | В |
| **Критерій 2** . Структура та зміст освітньої програми | В |
| **Критерій 3** . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання | В |
| **Критерій 4** . Навчання і викладання за освітньою програмою | В |
| **Критерій 5** . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність | В |
| **Критерій 6.** Людські ресурси | В |
| **Критерій 7.** Освітнє середовище та матеріальні ресурси | В |
| **Критерій 8.** Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми | В |
| **Критерій 9.** Прозорість та публічність | В |
| **Критерій 10.** Навчання через дослідження | *не застосовується* |

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація.**

*Додатки до звіту:*

| Документ | Назва файла | Хеш файла |
|---|---|---|
| Додаток | *ID 54006_Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків (1).pdf* | 7+juabP/N5I2VHu1CnArgWjJzBqz9xx2jRweaINqLjw= |

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

*Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.*

Керівник експертної групи

**Пічугіна Марина Анатоліївна**

Члени експертної групи

**Сохань Інна Віталіївна**

**Поліщук Яна Олексіївна**